

[Undervisningsministeren.]

betydelig værdi for den danske skole som helhed.

Udfra disse synspunkter finder kommissionen det ønskeligt, at dette seminarium støttes på tilsvarende måde som andre privatseminarier.

Johs. Novrup. Alb. Michelsen.“

Det var dette synspunkt, kommissionen tilsluttede sig. Hvis jeg skal se på sagen udfra rent personlige forudsætninger, må jeg sige, at jeg har en stærk sympati for en skole, der gennemfører eksamensfrihed. Jeg tvivler ikke på, at der arbejdes med alvor og interesse på skolen. Det er i almindelighed mennesker, der på forhånd har gjort sig klart, hvad de vil med deres lærergerning. Adskillige af disse lærere vil rimeligvis med både myndighed og dygtighed kunne undervise i en hvilken som helst eksamensfri barneskole. Men er det rigtigt at lave en ny lov for de ganske få elever, det indtil nu drejer sig om? Er det i det hele taget rigtigt at have to seminarielove, een for grundtvigianere og en anden for missionsfolk og fromme hedninger? Vil det ikke meget let gå således, ikke mindst under en eventuel økonomisk depression, at mange elever vil søge en billigere udvej, således at det kortere kursus, som dette lovforslag tilsigter, får tilstrømning af mange elever? Vil der ikke under visse konjunkturer være mennesker, der skyder ryg og genvej, som man siger, og er skolens grundtvigianske ledelse til syvende og sidst tjent med, at skolen får tilgang af elever, der ledes af sekundære motiver?

Jeg har, da jeg gennemså dokumenterne forud for denne forhandling, også set på referatet fra det møde i seminariekommissionen, hvor sagen var til behandling, og dengang udtalte skolens forstander, Jørgen Bøgh, ifølge referatet — det kan jo være mere eller mindre præcist, naturligvis, men det er dog af vejledende interesse — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til et citat:

„Blev det et forsøg i folkeskolelæreruddannelsen, ville man sikkert få en masse ansøgere, dels af interesserede elever, dels af elever uden forudgående eksamen, som fandt det lettere at gå denne vej, og man ville næppe få de elever

frem, som de skoleformer, man i første række må tage sigte på, har brug for.“

Hvorledes er i det hele taget partiet venstres stilling her? Jeg har fremsat et seminarieforslag, der svækker eksamenspræget på vore seminarier. Er der tilslutning til dette forslag, eller vil venstre kræve større eksamenskrav på de statsseminarier og private seminarier, som skal gå ind under lovens bestemmelser? Man kan ikke både blæse og have mel i munden. Man kan ikke på den ene side kræve mere eksamen i forhold til mit forslag og på den anden side kræve vidtgående rettigheder for et helt eksamensfrit seminarium. Jeg retter ikke blot mit spørgsmål til den ærede ordfører for forslagsstillerne, men også til det ærede medlem hr. Erik Brixen, formand for venstres folketingsgruppe og medforslagsstiller. Vil man tilstræbe den størst mulige afstand mellem seminarielovens krav om eksamen og denne skoles ret til eksamensfrihed, eller vil man nærme disse skoler til hinanden i så henseende?

To udveje er tænkelige. Hvis det af mig fremsatte forslag om ret vidtgående eksamensfrihed får tilslutning fra venstre og der dermed bliver skabt et bredere grundlag for dets gennemførelse, er der måske samtidig åbnet mulighed for dispensation. Jeg ser dog med betænkelighed på en sådan udvikling. Det er klart, at den af hr. Jørgen Bøgh tilstræbte ordning med nogen eksamen vil være mere acceptabel for begge parter, såfremt den almindelige seminarielov, hvad angår eksamensvæsen, nærmer sig den frie skole. En sådan ordning lader sig dog ikke gennemføre uden klare indrømmelser fra Ollerupskolen.

Den anden og nærmere liggende udvej er den, at der ved de særlige tillægsprøver tages hensyn til Ollerupeleverne. Jeg gør opmærksom på, at der i folkeskoleloven af 18. maj 1937 er hjemmel for at dispensere fra hovedreglen om, at lærerne for at kunne varetage undervisning i folkeskolen skal have bestået den afsluttende lærerprøve, idet undervisningsministeren ifølge lovens § 23, stk. 1, er bemyndiget til under særlige forhold at tillade afvigelser fra ovennævnte hovedregel. I medfør af denne dispensationsbestemmelse har der udviklet sig en praksis, hvorefter ministeriet i flere tilfælde har